

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان بهمان

دانشکده پرستاری و مامایی

فرم طرح درس پایه

مشخصات درس و مدرس

- عنوان درس : نظریه های نوین مدیریت و رهبری در پرستاری
- نام و نام خانوادگی مدرس: دکتر امیر صادقی
- نام و نام خانوادگی مسئول درس: دکتر امیر صادقی
- نام و نام خانوادگی مدیر گروه: دکتر امیر صادقی
- نوع و میزان واحد به تفکیک: ■ نظری ۲ واحد ، □ عملی ۱ واحد
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجو: کارشناسی ارشد مدیریت پرستاری
- زمان درس: نیمسال اول هرسالتحصیلی
- مکان آموزش : دانشکده پرستاری و مامایی

شرح مختصر درس:

در این درس دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد مدیریت پرستاری با اصول و نظریه های نوین مدیریت و رهبری در سازمانها با تاکید بر سازمانهای بهداشتی درمانی و وظایف مدیران در این سازمانها آشنا میشوند.

هدف کلی:

آشنایی فراگیران با اصول نوین مدیریت و رهبری در سازمانهای بهداشتی درمانی

جدول زمانبندی ارائه درس نظریه های نوین مدیریت و رهبری در پرستاری

ردیف	تاریخ	هدف اختصاصی (عنوان درس)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
۱		تاریخچه امور خدمات بهداشتی درمانی	۱. تاریخچه سیستم خدمات بهداشتی درمانی در ایران را از نظر تقدم زمانی شرح دهند. ۲. نظام دسته بندی سیستمهای خدمات بهداشتی را توضیح دهند.	شناختی(ادراک) شناختی(ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۲		ویژگیهای سازمانهای بهداشتی درمانی	۱. دسته بندی سازمانهای بهداشتی درمانی را در کشور شرح دهند. ۲. ساختار سازمانهای بهداشتی درمانی دولتی را توضیح دهند. ۳. ویژگیهای سازمانهای بهداشتی درمانی را بیان کنند. ۴. سطوح خدمات بهداشتی درمانی را شرح دهند.	شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۳		وظایف مدیران، سطوح مدیریت و مهارتهای مربوطه	۱. سطوح سه گانه مدیریت را نام ببرند. ۲. وظایف اصلی مدیران در سازمانها را نام برده و هریک را شرح دهند. ۳. مهارتهای سه گانه مدیریتی را با ذکر مثال شرح دهند. ۴. مهارتهای مورد نیاز مدیران در سطوح مختلف مدیریت پرستاری را توضیح دهند.	شناختی(آگاهی) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۴		برنامه ریزی : مقدمات، فرایند و انواع	۱. برنامه ریزی را تعریف کنند. ۲. انواع برنامه ریزی (راهبردی، میانی و عملیاتی) را توضیح دهند. ۳. رویکردهای مختلف برنامه ریزی را شرح داده و خصوصیات هریک را بیان کنند.	شناختی(آگاهی) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۵		سازماندهی و ساختار سازمانی	۱. سازماندهی را شرح دهند. ۲. مراحل سازماندهی را توضیح دهند.	شناختی(ادراک) شناختی(ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر	تشریحی و کوتاه پاسخ

ردیف	تاریخ	هدف اختصاصی (عنوان درس)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
		درسیستمهای بهداشت درمانی (پرستاری)	<p>۳. ساختار سازمانی را شرح داده و انواع ساختار را با ذکر مثال توضیح دهند.</p> <p>۴. ساختار سازمانی سیستمهای بهداشتی درمانی را توضیح دهند.</p> <p>۵. ساختار سازمانی دپارتمان پرستاری را با ویژگیهای آن شرح دهند.</p>	<p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p>	پاسخ		ویدئو پروژکتور	
۶		تصمیم گیری و حل مسئله	<p>۱. تصمیم گیری را تعریف کنند.</p> <p>۲. انواع تصمیم گیری را شرح دهند.</p> <p>۳. انواع تصمیم گیری را با هم مقایسه نمایند.</p> <p>۴. موقعیتهای تصمیم گیری را توضیح دهند.</p> <p>۵. شبکه تصمیم گیری را با ذکر مثال شرح دهند.</p> <p>۶. مسئله را تعریف کنند.</p> <p>۷. مراحل حل مسئله را نام برده و هر یک را شرح دهند.</p>	<p>شناختی(آگاهی)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ارزشیابی)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(آگاهی)</p> <p>شناختی(ادراک)</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۷		نظریه های نوین مدیریت (سیستمها)	<p>۱. نظریه سیستمها را توضیح دهند.</p> <p>۲. دیدگاههای مختلف در خصوص نظریه های سیستم را با هم مقایسه نمایند.</p> <p>۳. اجزاء مختلف یک سیستم را با ذکر مثال شرح دهند.</p> <p>۴. حفظ ثبات و آنتروپی مثبت و منفی را در سیستم توضیح دهند.</p>	<p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ارزشیابی)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۸		فرایند ارتباطات سازمانی	<p>۱. ارتباط را تعریف کنند.</p> <p>۲. انواع ارتباط را نام برده و هر یک را شرح دهند.</p> <p>۳. اجزاء فرایند ارتباط را شرح دهند.</p> <p>۴. ویژگیهای ارتباط موثر را توضیح دهند.</p> <p>۵. تاثیر ارتباطات غیر رسمی و شبکه شایعات را در سازمان شرح</p>	<p>شناختی(آگاهی)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ

ردیف	تاریخ	هدف اختصاصی (عنوان درس)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
			دهند. ۶. راهکارهای غلبه بر تاثیرات منفی ارتباطات غیر رسمی در سازمان را بیان کنند.	شناختی(ادراک) شناختی(کاربرد)				
۹		فرایند کنترل	۱. کنترل را تعریف کنند. ۲. مراحل کنترل را تعریف کرده و هریک را شرح دهند. ۳. استاندارد را تعریف کرده و انواع آن را توضیح دهند. ۴. ابزارهای مورد استفاده در فرایند کنترل را نام برده و موارد استفاده هریک را توضیح دهند.	شناختی(آگاهی) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(کاربرد)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۱۰		بودجه بندی و مدیریت مالی	۱. بودجه را تعریف کنند. ۲. انواع بودجه را نام برده و هریک را شرح دهند. ۳. بودجه بندی عملیاتی را توضیح دهند. ۴. بودجه بندی بر مبنای صفر را شرح دهند. ۵. فرایند بودجه بندی در خدمات پرستاری را توضیح دهند. ۶. نقش بودجه بندی در مدیریت مالی سازمانها را شرح دهند.	شناختی(آگاهی) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۱۱		مفهوم رهبری، تفاوت مدیریت و رهبری	۱. رهبری را از دیدگاههای متفاوت تعریف کنند. ۲. قدرت را تعریف کرده و انواع آن را شرح دهند. ۳. اهمیت قدرت در رهبری سازمانها را توضیح دهند. ۴. انواع قدرت سازمانی را با هم مقایسه نمایند. ۵. تفاوت مدیریت و رهبری را توضیح دهند.	شناختی(آگاهی) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ارزشیابی) شناختی(تجزیه و تحلیل)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۱۲		نظریه های رهبری، رهبری خصیصه ای	۱. دسته بندی نظریه های رهبری را بر اساس تقدم زمانی توضیح دهند. ۲. ویژگیهای رهبری خصیصه ای را بیان نمایند. ۳. خصوصیات رهبر از دیدگاه رهبری خصیصه ای را شرح دهند.	شناختی(تجزیه و تحلیل) شناختی(آگاهی) شناختی(ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ

ردیف	تاریخ	هدف اختصاصی (عنوان درس)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
			<p>۴. رهبری کارزماتیک و سیر تحول آن را توضیح دهند.</p> <p>۵. کاربرد رهبری کارزماتیک را در مدیریت پرستاری شرح دهند.</p>	<p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(کاربرد)</p>				
۱۳		رهبری رفتاری	<p>۱. مطالعات میشیگان و اوهایو و اسکاندیناوی در رهبری را شرح دهند.</p> <p>۲. نظریه رهبری رفتاری بلیک و میوتون را توضیح دهند.</p> <p>۳. کاربرد نظریه های رفتاری رهبری را در مدیریت پرستاری شرح دهند.</p>	<p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(کاربرد)</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۱۴		رهبری موقعیتی	<p>۱. رهبری از دیدگاه هرسی و بلانچارد شرح دهند.</p> <p>۲. اهمیت موقعیت سازمان و توانمندی کارکنان را در انتخاب سبک رهبری توسط مدیر توضیح دهند.</p> <p>۳. کاربرد نظریه رهبری موقعیتی را در مدیریت پرستاری شرح دهند.</p>	<p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(کاربرد)</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۱۵		رهبری تحول گرا	<p>۱. اهمیت دیدگاه جامع رهبری را شرح دهند.</p> <p>۲. رهبری تحولگرا و مولفه های آن را توضیح دهند.</p> <p>۳. رهبری تبدالی و مولفه های آن را شرح دهند.</p> <p>۴. رهبری عدم مداخله و ویژگیهای آن را توضیح دهند.</p> <p>۵. نقش استفاده از رهبری تلفیقی را در اثربخشی سازمانی شرح دهند.</p> <p>۶. کاربرد نظریه رهبری تحولگرا را در مدیریت پرستاری توضیح دهند.</p>	<p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(کاربرد)</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی و کوتاه پاسخ
۱۶		رهبری معنوی، اخلاقی	<p>۱. اخلاق را تعریف کنند.</p> <p>۲. نقش اخلاق در رهبری را توضیح دهند.</p>	<p>شناختی(آگاهی)</p> <p>شناختی(ادراک)</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر،	تشریحی و کوتاه پاسخ

روش ارزشیابی	وسایل کمک آموزشی	مدت زمان	روش تدریس	حیطه یادگیری	اهداف رفتاری	هدف اختصاصی (عنوان درس)	تاریخ	جمله
	ویدئو پروژکتور		پاسخ	شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(کاربرد)	۳. نقش معنویت در رهبری را شرح دهند. ۴. اصول رهبری اخلاقی را بیان نموده و آنها را شرح دهند. ۵. دیدگاه هیفتز در رهبری اخلاقی را توضیح دهند. ۶. دیدگاه برنز در رهبری اخلاقی را شرح دهند. ۷. دیدگاه حضرت علی (ع) در خصوص رهبری اخلاقی را شرح دهند. ۸. کاربرد رهبری اخلاقی را در مدیریت پرستاری با ذکر مثال توضیح دهند.			

شیوه نمره دهی:

میزان امتیاز از کل	ابزار ارزشیابی	تاریخ	نوع ارزشیابی
۱۰	فرم حضور و غیاب ثبت درصد مشارکت دانشجوی		حضور فعال
۱۵	ثبت درصد مشارکت دانشجوی		مشارکت در ارائه مباحث
۱۵	چک لیست ارزشیابی نقد مقاله و کنفرانس کلاسی		ارائه تکالیف (نقد مقاله و کنفرانس کلاسی)
۶۰	آزمون تشریحی و کوتاه پاسخ		امتحان پایان ترم به صورت امتحان کتبی
۱۰۰			مجموع

منابع:

مبانی سازمان و مدیریت، دکتر علی رضاییان، انتشارات سمت

تحول و توسعه سازمان: توماس جی کامینگز، کریستوفر جی، مترجم: کوروش برار پور، انتشارات: فراز اندیشه سبز

نظریه های نوین در مدیریت و توسعه، ویلیام جی. دایر، مترجم: غلامرضا طالقانی، انتشارات: علم و ادب

نظریه های نوین سازمان و مدیریت، پیتر دراگر، مترجم: محسن قدمی، انتشارات: موسسه فرهنگی هنری پیام فردا

نظریه های نوین مدیریت (مبانی نظری و تجربی)، تالیف دکتر یدالله مهرعلی زاده، انتشارات دانشگاه شهید چمران اهواز

Peter ,G, Northouse. Leadership: Theory and Practice, Thousand Oaks, CA: Sage Publication, Inc

Marquis and Huston. Leadership Roles and Management Functions in Nursing
.Lippincott co